

แนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

บุปผา ภิกภ

สาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

เชษฐธิดา กุศลลาไสยานนท์*

ภาควิชาการพัฒนารัฐกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ คณะพัฒนารัฐกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 09 4394 9888 อีเมล: chedthida.k@bid.kmutnb.ac.th DOI: 10.14416/j.kmutnb.2021.07.005

รับเมื่อ 14 ตุลาคม 2563 แก้ไขเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2563 ตอบรับเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2563 เผยแพร่ออนไลน์ 27 กรกฎาคม 2564

© 2022 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปตามขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 1) การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ 2) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ 3) การแปลงระบบดิจิทัล และ 4) การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดความพร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 1) ศักยภาพทางการแข่งขัน 2) การวัดผลการดำเนินงานทางการเงิน 3) ความยืดหยุ่น 4) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 5) นวัตกรรม และ 6) คุณภาพการบริการ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า 1) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-45 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนพนักงานต่ำกว่า 20 คน มีทุนจดทะเบียนครั้งแรกและทุนจดทะเบียนในปัจจุบันไม่เกิน 25 ล้านบาท ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ลักษณะของธุรกิจ SMEs เป็นกิจการให้บริการ ประเภทของอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มการบริการ 2) ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 โดยรวม และรายด้านของผู้ประกอบการ SMEs อยู่ในระดับมาก 3) ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของผู้ประกอบการ SMEs พบว่าผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนครั้งแรก ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมแตกต่างกัน 5) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการ SMEs พบว่าผู้ประกอบการที่มีจำนวนพนักงาน ทุนจดทะเบียนครั้งแรก ทุนจดทะเบียนในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs ประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยรวมแตกต่างกัน และ 6) การพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของ SMEs โดยรวม และมีตัวแปรที่พยากรณ์โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัล ด้านการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ ด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ และด้านการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์

คำสำคัญ: การพัฒนาธุรกิจ ไทยแลนด์ 4.0 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การอ้างอิงบทความ: บุปผา ภิกภ และ เชษฐธิดา กุศลลาไสยานนท์, “แนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม,” *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, ปีที่ 32, ฉบับที่ 1, หน้า 189-198, ม.ค.-มี.ค. 2565.

Guidelines for Business Development toward Thailand 4.0 of SMEs

Buppha Piphop

Management, Faculty of Social Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-ok Chanthaburi Campus, Chanthaburi, Thailand

Chedthida Kusalsaiyanon*

Department of Industrial Business and Human Resource Development, Business and Industrial Development Faculty, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok, Thailand

* Corresponding Author, Tel. 09 4394 9888, E-mail: chedthida.k@bid.kmutnb.ac.th DOI: 10.14416/j.kmutnb.2021.07.005

Received 14 October 2020; Revised 23 November 2020; Accepted 30 November 2020; Published online: 27 July 2021

© 2022 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

This research aims to study the success guidelines of business development toward Thailand 4.0 of SMEs. Samples used in the research included the entrepreneurs of SMEs. The interview form and questionnaire were this research tools. The results were summarized by the following steps: The 1st step; in-depth interview on the success guidelines of business development toward Thailand 4.0 of SMEs. The results was found that the indicators of business development for Thailand 4.0 consisted of: 1) Strategic transformation, 2) Business process transformation, 3) Digital transformation, and 4) Human resource transformation. The readiness of SMEs to support Thailand 4.0 consisted of: 1) Competitiveness, 2) Financial Performance, 3) Flexibility, 4) Resource utilization, 5) Innovation, and 6) Quality of service. The 2nd step; the study of the success guidelines in business development to support Thailand 4.0 of SMEs. The summary was found that: 1) most entrepreneurs are male, 36–45 years old, bachelor's degree, with less than 20 employees, the initial registered capital and the current registered capital do not exceed 25 million baht, the duration on the SMEs business is more than 20 years, in service business type, and the industrial category is a service group, 2) The opinions on business development to support Thailand 4.0 as a whole and individual aspects of SMEs are at a high level, 3) The opinions on the performance as a whole and individual aspects of SMEs are at a high level, 4) The results of a comparison of opinions about business development to support Thailand 4.0 of SMEs found that the entrepreneurs with different initial registered capital, duration on the SMEs business, type of business, and industry group of SMEs had different opinions about the overall of business development to support Thailand 4.0, 5) The results of a comparison of opinions about the performance found that the entrepreneurs with different initial registered capital, current registered capital, duration on SMEs business, type of Business, and industry group of SMEs had different opinions about the overall performance, and 6) The business development to support Thailand 4.0 had a positive correlation with an effect on overall SMEs' performance and the predictive parameters arranged from digital transformation, business process transformation, and human resource transformation and strategic transformation.

Keywords: Business Development, Thailand 4.0, Small and Medium Enterprises

Please cite this article as: B. Piphop and C. Kusalsaiyanon, "Guidelines for business development toward Thailand 4.0 of SMEs," *The Journal of KMUTNB*, vol. 32, no. 1, pp. 189–198, Jan.–Mar. 2022 (in Thai).

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยอยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สะสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้าน และยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนาดใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมาก [1]

ในอดีตประเทศไทยมีการปรับโมเดลเศรษฐกิจหลายครั้ง เริ่มจาก “โมเดลประเทศไทย 1.0” เน้นภาคการเกษตรไปสู่ “โมเดลประเทศไทย 2.0” เน้นอุตสาหกรรมเบา และ “โมเดลประเทศไทย 3.0” เน้นอุตสาหกรรมหนัก ซึ่งภายใต้ “โมเดลประเทศไทย 3.0” ต้องเผชิญกับปัญหาการรายได้ปานกลาง ความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง และความไม่สมดุลในการพัฒนากับดักปัญหาเหล่านี้เป็นประเด็นให้รัฐบาลเร่งเห็นว่าต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้าม “ประเทศไทย 3.0” ไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” ความมุ่งมั่นของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ซึ่งปัจจุบันเรายังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบ “ทำมาก ได้น้อย” เราจะต้องเปลี่ยนเป็น “ทำน้อย ได้มาก” หมายถึง การขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 มิติ คือ 1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” 2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น [2] ดังนั้น

“การศึกษาในยุค Thailand 4.0” มีความหมายมากกว่า การเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคน แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ คือ นอกจากให้ความรู้ ต้องทำให้เป็นคนที่มีทัศนคติที่ดีและมีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ คือ การสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 จะเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือ การพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัยมีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และต้องสามารถติดต่อกับนานาประเทศได้ [3] ในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมก็เช่นกัน ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมต้องพยายามพัฒนาตนเอง และบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะด้านนวัตกรรมต่างๆ เพื่อจะทำให้องค์กรมีความพร้อมและเป็นไปตามนโยบายยุคไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลในปัจจุบัน

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2560 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 ขยายตัวเร่งขึ้น เมื่อเทียบกับอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.3 ในปีก่อนหน้า ปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการขยายตัวของภาคการส่งออก และภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งภาคการเกษตรที่กลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง โดยมูลค่า GDP ในปี 2560 เท่ากับ 15,452,882 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 919,407 ล้านบาท เป็นมูลค่า GDP ของภาคเกษตรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.7 ของมูลค่า GDP รวม หรือมีมูลค่า 1,337,284 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 6.2 หลังจากที่หดตัวต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 เป็นผลจากสถานการณ์ด้านผลผลิต และราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญมีแนวโน้มที่ดีขึ้น สำหรับ GDP นอกภาคเกษตรมีมูลค่าเท่ากับ 14,115,598 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 91.3 ของมูลค่า GDP รวม ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 ชะลอตัวลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.8 ในปีก่อนหน้า

ในขณะที่ GDP ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ในปี 2560 มีมูลค่า 6,551,718 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.1 เร่งขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 4.9 และมีสัดส่วนต่อ GDP รวมทั้งประเทศคิดเป็นร้อยละ 42.4 และเมื่อพิจารณามูลค่า GDP ตามขนาดวิสาหกิจพบว่า วิสาหกิจ

ขนาดย่อม (SE) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 4,637,330 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.0 และวิสาหกิจขนาดกลาง (ME) มีมูลค่า GDP เท่ากับ 1,914,388 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.4 มีอัตราการขยายตัวจากปีก่อนหน้าเท่ากับร้อยละ 5.6 และ 3.9 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ GDP SME ยังคงขยายตัวได้สูง ยังคงมาจากการขยายตัวของภาคการค้าและภาคการบริการเป็นหลัก [4]

นอกจากเหตุผลข้างต้น วิกฤตโควิด 19 (COVID-19) ที่ทั่วโลก และประเทศไทยต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสโควิด 19 กลายเป็นมหาวิกฤติทางสาธารณสุขโลก ภาครัฐในหลายประเทศต้องใช้มาตรการล็อกดาวน์ครั้งใหญ่ (Great Lockdown) เพื่อจำกัดการแพร่ระบาด ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนและทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั่วโลกหยุดชะงักพร้อมกัน (Global Simultaneous Shocks) กิจกรรมการผลิตที่หยุดชะงักพร้อมกับรายได้ และกำลังซื้อที่ลดลงรุนแรง ทำให้ลูกกลามเป็นวิกฤติทางเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งในครั้งนี้มีลักษณะพิเศษคือเป็นวิกฤติคู่ทั้งด้านอุปทาน และอุปสงค์พร้อมกัน (Twin Supply-demand Shocks) ทางธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยปี 2563 จะหดตัวที่ร้อยละ 5.3 โดยยังมีความเสี่ยงที่เศรษฐกิจไทยจะหดตัวมากกว่านี้ เพราะหากพิจารณาปัจจัยกำหนด ทิศทางการฟื้นตัวตามที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้พบว่า ไทยถือเป็นประเทศที่มีระดับการพึ่งพาเศรษฐกิจต่างประเทศสูง มูลค่าความเสียหายในครั้งนี้นับสูง โดยข้อมูลล่าสุด ณ เมษายน 2563 พบว่าภาคส่งออกซึ่งมีขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 60 ของ GDP หดตัวสูงร้อยละ 16 ขณะที่ภาคท่องเที่ยวซึ่งมีขนาดร้อยละ 17 ของ GDP หดตัวร้อยละ 100 นอกจากนี้ปัจจัยพื้นฐานทางโครงสร้างเศรษฐกิจไทยก่อนเกิดวิกฤตโควิด 19 ก็มีความเปราะบางอยู่แล้ว ทั้งจากการลงทุนในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำยาวนาน ธุรกิจ SMEs และแรงงานส่วนใหญ่ไม่สามารถแข่งขันได้ และมีปัญหาหนี้ครัวเรือนสูง ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดสำคัญของการฟื้นตัวในระยะต่อไป [5]

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวคิดความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นผู้บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมที่ถือเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศที่ปรากฏเป็นสัดส่วนของ GDP ของชาติในปริมาณสูง ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลในปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย

2.1 ขอบเขตการวิจัย

2.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น

2.1.2 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นักวิชาการ และอาจารย์ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นักวิชาการ และอาจารย์ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย จำนวน 3,046,793 คน [6]

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยกำหนด

ขนาดตัวอย่างจากการคำนวณสูตรของ Taro Yamane [7]

2.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ใบคำถามเกี่ยวกับแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.2.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาปัญหา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) ร่างข้อคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

3) ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 5 คน

4) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2.2 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.2.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) ศึกษาผลสรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 5 คน

3) สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence; IOC) ซึ่งผลการประเมินการประเมินพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยได้มากกว่า 0.5 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ในหัวข้อดังกล่าวมีความสอดคล้องกันสูง ถือว่าใช้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

4) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

5) ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กำหนดส่งตอบกลับภายใน 30 วัน หลังได้รับแบบสอบถาม

6) เมื่อครบกำหนด 30 วัน นำแบบสอบถามมาสำรวจความครบถ้วนในเนื้อหา เพื่อให้ได้ฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 400 ชุด

7) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลต่อไป

8) วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล

9) สรุปผลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. ผลการทดลอง

3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0

ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากกลุ่มเป้าหมายที่ 1 พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 1) การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ 2) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ 3) การแปลงระบบดิจิทัล และ 4) การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดความพร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย 1) ศักยภาพทางการแข่งขัน 2) การวัดผลการดำเนินงานทางการเงิน 3) ความยืดหยุ่น 4) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 5) นวัตกรรม และ 6) คุณภาพการบริการ

3.2 การศึกษาแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2.1 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พนักงานต่ำกว่า 20 คน ทุนจดทะเบียนครั้งแรกไม่เกิน 25 ล้านบาท ทุนจดทะเบียนปัจจุบันไม่เกิน 25 ล้านบาท ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ลักษณะของธุรกิจ SMEs

เป็นกิจการให้บริการ และประเภทอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มการบริการ

3.2.2 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน (\bar{X} = 3.98) (ดังตารางที่ 1)

3.2.3 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน (\bar{X} = 4.02) (ดังตารางที่ 1)

3.2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของผู้ประกอบการ SMEs ที่มีจำนวนพนักงาน ทุนจดทะเบียนครั้งแรก ทุนจดทะเบียนปัจจุบัน ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs และประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนครั้งแรก ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs และประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 โดยรวมแตกต่างกัน

3.2.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ

ตารางที่ 1 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม

การพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์	4.04	0.65	มาก
2. ด้านการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ	3.96	0.67	มาก
3. ด้านการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัล	4.00	0.71	มาก
4. ด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์	3.92	0.76	มาก
รวม	3.98	0.62	มาก
ผลการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านศักยภาพทางการแข่งขัน	4.08	0.63	มาก
2. ด้านการวัดผลการดำเนินงานทางการเงิน	3.82	0.80	มาก
3. ด้านความยืดหยุ่น	3.99	0.68	มาก
4. ด้านการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.03	0.67	มาก
5. ด้านนวัตกรรม	4.00	0.72	มาก
6. ด้านคุณภาพการบริการ	4.17	0.65	มาก
รวม	4.02	0.61	มาก

ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีจำนวนพนักงาน ทุนจดทะเบียน ครั้งแรก ทุนจดทะเบียนปัจจุบัน ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs และประเภทธุรกิจ อุตสาหกรรมแตกต่างกัน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีจำนวน พนักงาน ทุนจดทะเบียนครั้งแรก ทุนจดทะเบียนปัจจุบัน ระยะเวลาที่ประกอบธุรกิจ SMEs ลักษณะของธุรกิจ SMEs และประเภทธุรกิจอุตสาหกรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมโดยรวมแตกต่างกัน

3.2.6 ผลการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของ SMEs โดยรวม (PFM) และตัวแปรที่พยากรณ์ผลการดำเนินงานของ SMEs โดยรวมของผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่ ด้าน การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ (ST) ด้านการเปลี่ยนแปลง กระบวนการทางธุรกิจ (BPT) ด้านการเปลี่ยนแปลงระบบ ดิจิทัล (DT) และด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ (HRT) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$PFM = 0.859 + 0.111 (ST) + 0.152 (BPT) + 0.388 (DT) + 0.141 (HRT)$$

4. อภิปรายผลและสรุป

การวิจัยเรื่องแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจ เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรบนพื้นฐานของ การวิจัยและพัฒนา ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการใช้ ประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถอภิปรายผลการวิจัยแบ่งตามขั้นตอนของ การวิจัย ได้ดังนี้

4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก

4.1.1 ตัวชี้วัดการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การเปลี่ยนแปลงเชิง กลยุทธ์ 2) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ 3) การ

แปลงระบบดิจิทัล และ 4) การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากการพัฒนาเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ในปัจจุบันมีความสำคัญกับประเทศไทยเพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน โดยการนำเทคโนโลยีผ่านทางดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ธุรกิจออกมาได้ทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ [8] การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลของประเทศไทย เพื่อนำไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 พบว่า การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลไม่ใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีเท่านั้น ในการศึกษาพบความจริงที่เห็นได้ชัดว่าองค์กรมักเกิดความสูญเสีย ในการเผชิญหน้ากับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เนื่องจากการพัฒนาด้านดิจิทัลเป็นผลมาจากกลยุทธ์องค์กร วัฒนธรรม และความเป็นผู้นำ และเพื่อให้องค์กรต่างๆ สามารถก้าวไปข้างหน้าในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลในอนาคตได้นั้น องค์กรควรจะต้องมี 1) กลยุทธ์ด้านดิจิทัลมากกว่าการใช้เทคโนโลยี องค์กรที่กำลังพัฒนาทางด้านดิจิทัลควรให้ความสำคัญกับ กลยุทธ์ดิจิทัลมากกว่าเทคโนโลยี โดยต้องมีเป้าหมายมุ่งเน้น ไปที่การปรับปรุงนวัตกรรม การตัดสินใจ และสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานของธุรกิจได้ 2) วัฒนธรรมของ องค์กรที่สนับสนุนการริเริ่มด้านดิจิทัล องค์กรจำนวนมาก จะต้องเปลี่ยนแนวความคิดทางวัฒนธรรมของตนเพื่อเพิ่มความ ร่วมมือและกระตุ้นให้สามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจ จะเกิดขึ้นได้ โดยผู้นำธุรกิจควรคำนึงถึงว่าเทคโนโลยีดิจิทัลหรือ วิธีการด้านดิจิทัลจะสามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ โดยต้องเข้าใจลักษณะของวัฒนธรรมในปัจจุบันขององค์กร เพื่อให้สามารถกระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ดิจิทัลได้มากขึ้น และ 3) ความเชื่อมั่นในความคล่องตัวด้าน ดิจิทัลของผู้นำ แม้ว่าผู้นำจะไม่ใช่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีก็ตาม แต่ก็ควรจะต้องมีความเข้าใจสิ่งที่จะ สามารถทำให้ธุรกิจและเทคโนโลยีเชื่อมโยงกันได้ อีกทั้งจะต้องเตรียมพร้อมสำหรับแนวคิดและวิธีการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลเข้ามาเปลี่ยนแปลงธุรกิจและสังคม และสอดคล้องกับ [9] กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์และประสิทธิภาพ การทำงานพบว่า กลยุทธ์และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างกลยุทธ์ของบริษัท ทรัพยากร มนุษย์ และผลการดำเนินงาน ได้มุ่งเน้นเกี่ยวกับบทบาทของ

ทรัพยากรมนุษย์ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ด้วยการกำหนดแนวทางร่วมกันของความสามารถขององค์กรและวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม โดยการสร้างบรรทัดฐาน และแรงจูงใจในการทำงาน เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแสดงความคิดเห็นกับกลยุทธ์ขององค์กร นอกจากนี้ การเลื่อนขั้นตำแหน่งงาน ก่อให้เกิดการสร้างทุนมนุษย์และทุนทางสังคมให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือได้ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการจัดการให้บรรลุและรักษาประสิทธิภาพการดำเนินงาน ทำให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.1.2 ตัวชี้วัดความพร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ศักยภาพทางการแข่งขัน 2) การวัดผลการดำเนินงานทางการเงิน 3) ความยืดหยุ่น 4) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 5) นวัตกรรม และ 6) คุณภาพการบริการ เนื่องจากความพร้อมของ SMEs เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 มีส่วนสำคัญต่อการสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมองค์กร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดย่อมในการเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับ [10] The Impact of Leadership on Creativity and Innovation พบว่า พนักงานเป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมองค์กรจำเป็นต้องบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมและกลยุทธ์ที่ดี เพื่อรองรับระบบการทำงานของพนักงานที่สามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ได้ มีผู้นำที่สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกดี เพื่อส่งเสริมให้พนักงานเกิดความรู้ความเข้าใจที่แปลกใหม่และถูกต้อง สร้างระบบความซื่อสัตย์ด้วยการสนับสนุนให้รางวัล เพื่อกระตุ้นให้พนักงานองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของจากตัวของพนักงาน และองค์กรต้องสนับสนุนให้พนักงานคิดค้นนวัตกรรมมากกว่าคิดค้นแบบเพื่อให้นักงนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดภายในการทำงานได้อย่างมีความสุขและแก้ไขได้อย่างถูกวิธี และสอดคล้องกับ [11] คุณภาพการให้บริการ การตระหนักถึงราคา ภาพลักษณ์

ตราสินค้า และการบอกต่อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ บริการขนส่งพัสดุของบริษัทเอกชนภายในประเทศไทย ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยคุณภาพการ ให้บริการด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนองความต้องการ ด้านการให้ความมั่นใจและการตระหนักถึงราคาส่ง ผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการขนส่งพัสดุของบริษัทเอกชน ภายในประเทศไทยของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกใช้บริการขนส่งพัสดุของบริษัทเอกชนภายใน ประเทศไทยของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 74.0 ส่วนปัจจัยคุณภาพการให้บริการด้านความเป็นรูปธรรม ด้านความเข้าใจรับรู้ความต้องการ ภาพลักษณ์ตราสินค้า และการบอกต่อ ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการขนส่งพัสดุของบริษัทเอกชนภายในประเทศไทยของผู้บริโภคใน กรุงเทพมหานคร

4.2 การศึกษาแนวทางการความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจ เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากผลการวิจัยในขั้นตอนนี้พบว่า การพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวก กับผลการดำเนินงานของ SMEs และตัวแปรที่พยากรณ์ผลการดำเนินงานของ SMEs เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ ด้านการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ (ST) ด้านการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ (BPT) ด้านการเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัล (DT) และด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ (HRT) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงระบบดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์เป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างเสริมผลการดำเนินงานของ SMEs ไปสู่ยุคการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทำให้เกิดผลสำเร็จกับผู้ประกอบการธุรกิจให้มีประสิทธิภาพที่มั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับ [12] อุปสรรคและแนวทางการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงธุรกิจไปสู่ยุคดิจิทัลของธุรกิจครอบครัวขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า อุปสรรคที่พบมากที่สุด 5 อันดับ คือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความ

สามารถ ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ การเข้าถึงเทคโนโลยี ขาดความรู้เรื่องการลงทุน หรือ ROI (Return of Investment) และผู้บริหารไม่ได้สนับสนุนอย่างเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง โดยปัญหาที่เจ้าของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเห็นว่าเป็นปัญหาตรงกันและมากที่สุด คือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถ (Digital Skills) รองลงมา คือ ผู้บริหารระดับสูงขาดความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ สอดคล้องกับ [13] แบบสำรวจสอบถามผู้บริหารและนักกลยุทธ์ด้านความเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลจำนวน 500 คน ซึ่งทำงานภายในองค์กรที่ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลเกิดขึ้น และความท้าทายรวมถึงอุปสรรค 5 อันดับแรกที่พบบ่อยที่สุดในแบบสำรวจก็คือ 1) การทำความเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้า 2) ความขาดแคลนข้อมูลหรือ ROI ใน การที่จะประเมินความคุ้มค่าของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล 3) การบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ และ ความซับซ้อนทางกฎหมายต่างๆ 4) การจัดหาทรัพยากร และ 5) การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับ [14] แนวทางการพัฒนาพฤติกรรม การสร้างสรรค์นวัตกรรมของพนักงานที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยพบว่า พฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรมประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความคิดสร้างสรรค์ของพนักงาน 2) ความมีวินัยของพนักงาน 3) พฤติกรรมการปฏิบัติงานเชิงรุกของพนักงาน 4) พฤติกรรมการแสวงหาโอกาส ส่วนผลการดำเนินงานของ SMEs ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) กลยุทธ์และการจัดการองค์กร 2) โรงงานอัจฉริยะ 3) การดำเนินงานหรือการผลิตอัจฉริยะ 4) ผลิตภัณฑ์อัจฉริยะ 5) การบริการขับเคลื่อนข้อมูล และ 6) พนักงาน การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมของพนักงานที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า อยู่ในระดับมาก และการพัฒนาพฤติกรรม การสร้างสรรค์นวัตกรรมของพนักงานมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานของ SMEs และตัวแปรที่พยากรณ์ผลการดำเนินงานของ SMEs เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ของพนักงาน (BEC) ด้าน

พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานเชิงรุก (BBA) และด้านพฤติกรรม การแสวงหาโอกาส (BSOB)

เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of the National Economic and Social Development Council. (2017, December). *12th National Economic and Social Development Plan (2017–2021)*, (in Thai). [Online]. Available: https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- [2] S. Maesincee, (2018, November). *Editing Thailand 4.0 Code, Create a New Economy Step over the trap Middle Income*. [Online]. Available: <https://www.thairath.co.th/content/613903>
- [3] Ministry of Education Thailand. (2018, November.). *Education in the era of Thailand 4.0*. [Online]. Available: www.moe.go.th
- [4] The Office of SMEs Promotion, *SMEs Situation Report 2018*. Bangkok: The Office of SMEs Promotion, 2019 (in Thai).
- [5] Bank of Thailand, “Economic recovery in the new normal,” *BOT Phra Siam Magazine*, vol. 43, no. 3, pp. 1–60, 2020 (in Thai).
- [6] The Office of SMEs Promotion, *SMEs Situation Report 2018*. Bangkok: The Office of SMEs Promotion, 2019 (in Thai).
- [7] T. Yamane, *Elementary Sampling Theory*, (1st ed.). New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1967.
- [8] S. Malisuwan, “Digital transformation for Thailand 4.0,” *NBTC Journal*, Special Articles, pp. 24–42, 2018 (in Thai).
- [9] P. F. Buller and G. M. McEvoy, “Strategy human resource management and performance: Sharpening line of sight,” *Human Resource*

- Management Review*, vol. 22, no. 1, p. 43–56, 2012.
- [10] N. Hamadi, G. Abderraouf, and R. Nadira, “The impact of leadership on creativity and innovation,” *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, vol. 6, no. 6, pp. 55–62, 2017.
- [11] W. Tengwongwattana, “Service quality, price consciousness, brand image, and word of mouth affecting the decision to use private companies’ domestic parcel shipping services of customers in Bangkok,” M.S. thesis, School of Business Administration, Bangkok University, 2015 (in Thai).
- [12] K. Yaemnam, “Barriers and possible solutions for small and medium-sized family-owned enterprises to digital transformation,” M.S. thesis, Information Technology Management and Policy, College of Innovation, Thammasat University, 2017 (in Thai).
- [13] Brian Solis and Altimeter Group. (2016). *State of Digital Transformation Report* [Online]. Available: <https://www.slideshare.net/42medien/the-2016-state-of-digital-transformation-altimeter>
- [14] B. Piphop and C. Kusalasaiyanon, “The effect of employees’ innovation work behavior on business performance of small and medium enterprises in Thailand,” *The Journal of KMUTNB*, vol. 30, no. 2, pp. 333–342, 2019.